

Handläggare: Anna Larsson
Telefon: 08-508 03 083

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Remiss från kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd tillstyrker förslaget till revidering av riktlinjerna för egen del och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Christina Heglert

Jonas Wiklund

Tf Stadsdelsdirektör

Avdelningschef

Sammanfattning

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd genomgick en omfattande översyn enligt beslut i budget 2007 (beslut togs i kommunfullmäktige 2007-10-01) Verksamhetsområdet är känsligt för omvärldsfaktorer, vilket medför att det är av största vikt att kontinuerligt uppdatera och anpassa gällande riktlinjer efter utvecklingen i samhället. Sedan 2007 har förändringar skett som påverkar arbetet med ekonomiskt bistånd såväl avseende gällande lagstiftning som i omvärlden. Behov av förtydliganden i vissa avsnitt har också påtalats från de som handlägger ekonomiskt bistånd.

Vidare har erfarenheter i arbetet mot felaktiga utbetalningar (FUT) medfört behov av omarbetningar i handlägningsavsnittet. Sammantaget innebär dessa faktorer att en ny översyn är nödvändig.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen strategiska staben i samarbete med avdelningen för försörjningsstöd och flyktingmottagande.

Ärendet

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd togs i kommunfullmäktige 2007-10-01. Då verksamhetsområdet är känsligt för omvärldsfaktorer är av största vikt att kontinuerligt uppdatera och anpassa gällande riktlinjer efter utvecklingen i samhället. Sedan 2007 har förändringar skett som påverkar arbetet med ekonomiskt bistånd såväl avseende gällande lagstiftning som i omvärlden. Behov av förtydliganden i vissa avsnitt har också påtalats från dem som handlägger ekonomiskt bistånd.

Förslaget till reviderade riktlinjer innehåller främst uppdateringar och förtydliganden av de nu gällande riktlinjerna. Dessutom har det i avsnittet som rör ärendehandläggningen inarbetats mer utförliga anvisningar utifrån de erfarenheter och den verksamhetsutveckling som har skett när det gäller arbetet mot felaktiga utbetalningar (FUT). Slutligen föreslås med hänsyn till det rådande arbetsmarknadsläget en utökad möjlighet att i vissa fall bevilja kompletterande försörjningsstöd till sökande som uppstår studiemedel. Nedan följer en kortfattad redogörelse över förändringarna i respektive avsnitt.

- **Barnperspektivet**
Förtydligande av att utgångspunkten alltid är att föräldrarna inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet. Dessutom betonas att det i samband med att en barnkonsekvensanalys görs är viktigt att väga in att forskningsresultat har visat att en stark positiv faktor för barnen är om föräldrarna får ett arbete och en fast inkomst.
- **Kvinnofridsperspektivet**
Förtydligande om att det är skyddsbehovet som är det primära i det akuta skedet, inte den ekonomiska utredningen.

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Remiss från kommunstyrelsen.

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15
Telefon 508 03 000
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se

- Avslag på ansökan om försörjningsstöd
Förtydligande utifrån rättspraxis avseende att underhållsskyldigheten gentemot övriga familjemedlemmar går före familjemedlemmarnas rätt till försörjningsstöd.
- Noggrannhet vid handläggningen
Avsnittet har omarbetats utifrån de erfarenheter som gjorts inom FUT - projektet. Förtydliganden har gjorts av vad uppdraget att förebygga felaktiga utbetalningar innebär vid handläggningen av ärenden.
- Boende
Hembesök är en mycket verksam åtgärd i arbetet mot FUT. Därför föreslås att hembesök alltid görs i de fall där sökanden inte har ett förstahandskontrakt på bostaden. Syftet är att utreda familje- och bostadsförhållande, vistelse samt bedöma om den uppgivna hyreskostnaden kan anses vara rimlig.
- Hushållsel
Tabellen över Konsumentverkets beräkningar avseende uppskattad genomsnittlig förbrukning i kilowatt i hyreslägenhet har lyfts ut från själva riktlinjerna. Motivet till detta är att Konsumentverkets har justerat sina beräkningar flera gånger varvid tabellen blivit inaktuell. Tabellen kommer i stället att distribueras tillsammans med övrigt vägledande material i samband med den årliga förändringen av riksnormen.
- Boendekostnader
Komplettering införd med anledning av JO-beslut. Enligt JO är en uppmaning om att ex byta till billigare boende eller att avyttra en tillgång för att få rätt till bistånd framöver ett förvaltningsbeslut. Därmed är beslutet överklagbart. Därför ska en besvärshänvisning bifogas en myndighets uppmaning som påverkar en enskild persons handlande. Enligt riktlinjerna ska den sökande uppmanas att sänka sin bostadskostnad om den bedöms vara oskälig och behovet av försörjningsstöd inte bedöms vara tillfälligt, varvid införande av en besvärshänvisning alltså blir aktuell.
- Inneboende
Förtydligande definition har avseende vad som menas med inneboende i vid normberäkning.
- Begravningskostnader
- När det gäller balsamering av den avlidne måste den begäras av de anhöriga. Anhöriga kan alltid välja att begära balsamering oavsett om det

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Remiss från kommunstyrelsen.

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15
Telefon 508 03 000
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se

är nödvändigt eller ej. Om balsamering är nödvändig på grund av att kroppen ligger längre än 14 dagar på bårhuset kan läkare besluta om att balsamering måste göras och i dessa fall ansvarar landstinget för kostnaden. Oftast räcker det dock med kylförvaring. Därför föreslås att ekonomiskt bistånd inte ska beviljas till kostnad för balsamering. Om de anhöriga väljer att begära balsamering föreslås att de även får ta ansvar för kostnaden.

- Utifrån rättspraxis har ett förtydligande gjorts av vad som gäller för kostnader vid begravning i utlandet.

- Utifrån rättspraxis har det varit nödvändigt att göra ändringar när de gäller handläggningen av ärenden rörande avlidna som omfattas av lag om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Stockholms, liksom flera andra kommuners, hållning har varit att det är Migrationsverkets ansvar att stå för dessa kostnader, men frågan har nu avgjorts i högsta instans till kommunernas nackdel. Hela avsnittet gällande den särskilda hanteringen av dessa ärenden har därför tagits bort.

- **Behandling av spelberoende**
I nu gällande riktlinjer anges att en ansökan om behandling av spelberoende etc. skall prövas som ekonomiskt bistånd. En omarbetning av nuvarande text föreslås med anledning av ett tillägg till 4 kap, 1 § SoL som föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. Där framgår det att ekonomiska behovsprövningar av annat än ekonomiskt bistånd inte får göras om kommunen har rätt att ta ut avgift för den insatsen enligt 8 kap. SoL.
- **Skolkort - SL**
Förtydligande avseende hanteringen av bistånd till SL-kort för gymnasieelever.
- **Tandvård**
Komplettering gällande att vid ansökan om bistånd till tandvård ska behandlingen omfattas av det statliga tandvårdsstödet enligt 1 kap 3 § lagen om statligt tandvårdsstöd för att kostnaden ska godkännas.
- **Arbetslösa**
Förtydligande om att personer som har sagt upp sig på egen begäran men inte har rätt till arbetslöshetsersättning ska bedömas enligt samma princip som personer med rätt till arbetslöshetsersättning.
- **Deltagande i arbetssökande verksamhet**
Förtydligande av ledighet från arbetssökande verksamhet i samband med helgdagar. Det är de av riksdagen beslutade helgdagarna som gäller.

- **Kommunalt vårdnadsbidrag**
Med anledning av att kommunalt vårdnadsbidrag har införts i Stockholm klargörs att om en familj väljer att avstå från kommunal barnomsorg för att i stället söka vårdnadsbidrag ska det inte godtas som ett hinder för att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid.
- **Vuxenstuderande**
Med hänsyn till det rådande arbetsmarknadsläget föreslås en utökad möjlighet att i vissa fall bevilja kompletterande försörjningsstöd till arbetslösa sökande som uppbär studiemedel. En förutsättning är att den sökande måste uppbära både studiemedlets bidrags- och lånedel samt eventuellt tilläggsbidrag för barn.
- **Ungdomar under 21 år som går i skolan**
Förtydligande av hur bistånd till dessa ungdomar ska hanteras i olika situationer.
- **Ungdomar under 18 år som bor i stöd- eller träningsboende**
Förtydligande av att kostnaderna för dessa barns uppehälle ska täckas inom placeringens ram och inte genom försörjningsstöd.
- **Utländska medborgare**
Avsnittet om utländska medborgare har omarbetats utifrån förändringar i lagstiftningen och förtydliganden har gjorts gällande hanteringen av bistånd till EU-medborgare.
- **Anvisningar för handläggningen**
Avsnittet har omarbetats och kompletterats. Stor vikt läggs vid korrekt och rättssäker handläggning, noggranna kontroller och tydlig information till den sökande.

Förvaltningens förslag till yttrande

Omvärldsfaktorer påverkar i hög grad verksamhetsområdet vilket medför att det är viktigt att kontinuerligt uppdatera och anpassa gällande riktlinjer efter utvecklingen i samhället. Sedan den senaste revideringen av riktlinjerna gjordes har förändringar skett både avseende lagstiftning som i omvärlden. Det är därför förvaltningens förslag att nämnden tillstyrker förslaget till revidering av riktlinjerna.

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Remiss från kommunstyrelsen.

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15
Telefon 508 03 000
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se

Vidare vill förvaltningen lyfta fram att det är viktigt att så långt det är möjligt respektera andra religioner och kulturers helgdagar. Då Spånga-Tensta är en mångkulturell stadsdel är det många medborgare som berörs i frågan vad gäller ledigheten från arbetssökarverksamhet. Därav bör även godkänd frånvaro kunna beslutas med respekt för andra kulturers officiella helgdagar.

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Remiss från kommunstyrelsen.

Box 4066, 163 04 SPÅNGA. Fagerstagatan 15
Telefon 508 03 000
stadsdelsnamnden@spanga-tensta.stockholm.se